

Natura 2000-handleplan

Storelung

Natura 2000-område nr. 119
Habitatområde H103

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Kolofon

Titel	Natura 2000-handleplan, Storelung
Udgiver	Faaborg-Midtfyn Kommune Natur og Landskab Nørregade 4 5600 Faaborg www.faaborgmidtfyn.dk
Udgivelsesår	2012
Copyright	Faaborg-Midtfyn Kommune
Tekst	Karin Skovhus, Faaborg-Midtfyn Kommune Heidi Vinther, Faaborg-Midtfyn Kommune
Teknisk assistance	Berit Jonstrup, Faaborg-Midtfyn Kommune Gitte Kate Jensen, Faaborg-Midtfyn Kommune
Billeder	Heidi Vinther (s. 9) Erik Vinther (forside, s. 6, s. 7, s. 11)
Resume	Natura 2000-handleplanen for Storelung (nr. 119). Natura 2000-handleplanen er en udmøntning af den statslige Natura 2000-plan for Storelung, og beskriver hvordan Natura 2000-planen vil blive realiseret. I handleplanen er det angivet hvordan og hvornår Natura 2000-planens indsatsprogram gennemføres lokalt, der er angivet en prioritering af rækkefølgen af indsatserne og der er peget på inden for hvilke områder, der er mulighed for at lave ny natur Må citeres med kildeangivelse
ISBN nr.	978-87-93008-06-9

Indholdsfortegnelse

Baggrund	4
Sammendrag af den statslige Natura 2000-plan	5
Mål for planperioden	7
Forventede metoder og forvaltningstiltag	8
Prioritering af den forventede forvaltningsindsats	9
Forventet effekt	10
Miljøvurdering af handleplanen	11
Bilag 1a. Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag	12
Bilag 1b. Tilstand af kortlagte naturtyper	13
Bilag 2. Fordeling af indsats mellem handleplanmyndigheder og offentlige lodsejere	14
Bilag 3. Kort med kortlagte habitatnaturtyper og statsejede arealer	15
Bilag 4. Resumé af offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	16
Bilag 5. Forklaring af Natura 2000-begreber mm.	17

Baggrund

Der er udarbejdet statslige Natura 2000-planer for 246 Natura 2000-områder, som kan findes her: Natura 2000-plan.

Denne handleplan er en udmøntning af Natura 2000-planen for område nr. 119 Storelung.

Handleplanen er udarbejdet af Faaborg-Midtfyn Kommune. Kommunen sikrer gennemførelse af handleplanens indsatser bortset fra indsatsen på Naturstyrelsens arealer inden udgangen af 2015.

Naturstyrelsen ejer dele af højmosen og gennemfører Natura 2000-planen direkte i sin drifts- og plejeplan. Der er resuméer af disse drifts- og plejeplaner i bilag 4. Herudover indgår denne drifts- og plejeplanlægning for statslige arealer kun i handleplanens bilag 2, der fordeler de forventede metoder og forvaltningstiltag mellem handleplanmyndighederne.

De økonomiske rammer for at gennemføre planerne er fastlagt i Aftalen om Grøn Vækst, som folketinget vedtog den 16. juni 2009.

Handleplaner

Handleplanen gør rede for, hvordan Natura 2000 planen for Storelung med indsatsprogram vil blive gennemført.

Handleplanen må ikke stride imod retningslinjer fastsat i den statslige Natura 2000-plan.

En handleplan skal indeholde:

- en prioritering af den forventede forvaltningsindsats i planperioden.
- en angivelse af mål og forventet effekt for de enkelte aktiviteter.
- de forventede metoder og forvaltningstiltag for at forbedre naturtilstanden eller fastholde gunstig bevaringsstatus.

Handleplanen skal ikke omfatte en indsats for at forbedre vandkvaliteten i større søer og vandløb, da det sker gennem indsatsen i vandplanlægningen.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelse af handleplanen.

Alle myndigheder skal i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt lægge Natura 2000-planen og -handleplanen til grund.

Handleplanen er lavet med baggrund i Miljømålsloven¹ og bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner².

I bilag 5 findes en ordforklaring til en række Natura 2000-begreber, som bruges i planen.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven), Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24/9 2009

² BEK nr. 1117, af 25/11/2011 om kommunalbestyrelsens Natura 2000-handleplaner

Sammendrag af den statslige Natura 2000-plan

Natura 2000-område nr. 119 Storelung

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området ligger umiddelbart nordøst for Nr. Broby og har et areal på ca. 27,5 ha, som hovedsagelig består af mose. Storelung er en aktiv/nedbrudt højmose, som ligger omgivet af landbrugsland. Den er præget af tidligere tørvegravninger, og der ses rester af de gamle tørvegrave og dræningskanaler. Bl.a. løber der en N-S gående kanal igennem mosen, og mosen omgives desuden af en ringkanal. Storelung har centralt en stor åben moseflade, og tørvelaget har stedvis en tykkelse på op til 3,5 m. Vegetationen er i store dele af lokaliteten identisk med en typisk aktiv højmosevegetation med dominans af tørvemosser (sphagnum). Andre dele af mosen domineres af blåtop eller er vokset til med dun-birk eller pil. Samtidig er planter fra andre mosetyper ved at brede sig ind i området.

Vigtigste naturværdier

Storelung udgør den største af fyns to højmoser og indeholder mange typiske højmoseplanter. Storelung er desuden en vigtig insektlokalitet med forekomst af flere rødlistede arter. Højmosen omgives af sumpskov med dominans af dun-birk og pil.

Trusler mod områdets naturværdier

Den ca. 12 ha store højmose har en moderat naturtilstand og der er registreret flere trusler mod naturtypen.

Der er sket en nedgang i arealet af den aktive højmose, som især i randområderne er groet til i birk og pil. Højmosen påvirkes desuden af næringsstofbelastning fra den omgivende landbrugsdrift og med kvælstof fra luften. På højmosen findes der da også en lang række plantearter, som ikke er naturligt hjemmehørende på danske højmoser.

Uhensigtsmæssig hydrologi samt tilgroning med træer og buske udgør ligeledes en alvorlig trussel mod højmosen.

Målsætning

Målet er, at Natura 2000-området sikres/genskabes som en selvopretholdende aktiv højmose med ringe træopvækst på højmosefladen og med minimal behov for pleje. Højmosen sikres en omgivende smal bræmme af kantskov. Højmosens naturtilstand forbedres til god-høj, og naturtypen sikres en hensigtsmæssig drift og hydrologi, en lav næringsstofbelastning, mulighed for udvikling af bedre strukturer og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Arealet med aktiv højmose øges.

Indsats

Table 1. Oversigt over væsentlige indsats til gennemførelse af denne plan

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	●			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	●			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.				●
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)			●	
Reducere forstyrrelser Fx færdsel				●
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				●

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold i højmosen ved rydning af opvækst samt gennemføre en indsats der sikrer en forbedret hydrologi. Der gennemføres en reduktion af tilførslen af næringsstoffer til naturtyperne.

Forekomsten af højmose udvides.

Der foretages en sikring mod ødelæggelse af eventuelle forekomster af habitatnaturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen.

Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper ved rydning af opvækst af vedplanter, således at opvæksten ikke øges i forhold til den nuværende tilstand.

Mål for planperioden

Natura 2000-planens indsatsprogram er bindende retningslinjer for handleplanen i første planperiode, og anvendes derfor som handleplanens mål. Dette indsatsprogram skal være gennemført med udgangen af år 2015. Indsatsprogrammet vedrører alene naturtyper og arter, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, jf. bilag 1a og b.

Indsatsprogrammet kan ses på side 18 i Natura 2000-planen. Nedenfor følger et sammendrag:

Naturtyper

- De terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje.
- Der foretages rydning af opvækst af vedplanter på den lysåbne del af højmosen, således at opvæksten ikke øges i forhold til nuværende tilstand.
- Der sikres den mest hensigtsmæssige hydrologi i aktiv højmose.
- Den aktive højmose udvides om mulig.

Indsatser som forventes gennemført via anden planlægning end handleplanerne:

Husdyrgodkendelsesloven:

- Reduktion af kvælstofdeposition fra luften på områdets habitatnaturtyper sker ved administration af denne lov.

Vandplanen:

- Regulerer tilførslen af næringsstoffer til søer og vandløb.
- Sikrer vandløb gode fysiske forhold og kontinuitet.
- Søerne i området sikres god vandkvalitet med et varieret dyre- og planteliv.

Forventede metoder og forvaltningstiltag

Metoder og forvaltningstiltag, som forventes at skulle anvendes for at opfylde handleplanens mål (Natura 2000-planens indsatsprogram). Der angives dog ikke metoder og forvaltningstiltag for Naturstyrelsens arealer, da de gennemfører Natura 2000-planen direkte i deres drifts- og plejeplan. Se sammenfatning af driftsplanen i bilag 4.

Det er ikke muligt at søge Landdistriktsmidler til indsatsen for højmoser mv. Indsatsen forventes derfor udmøntet ved godkendelse af EU-Life ansøgning, som kommunen efter aftale med de berørte lodsejere har indsendt medio 2011. Der forventes svar medio 2012.

Naturtyper

I tabel 2 angives de forventede metoder og forvaltningstiltag for naturtyperne på udpegningsgrundlaget, jf. bilag 1.

- Lysåbne naturtyper, inkl. sø- og vandløbsnaturtyper (se bilag 5)

Hovedparten af arealet med habitat naturtyper er kortlagt, og kan ses på hjemmesiden PRIOR.

I tabel 2 er der et skøn over omfanget af de enkelte metoder og forvaltningstiltag for de kortlagte habitat-naturtyper på udpegningsgrundlaget. Der skelnes mellem "Igangværende indsats" og "Behov for ny indsats", da der allerede er igangværende indsatser i Natura 2000-området, der bidrager til at opfylde handleplanens mål.

Indsats

Tabel 2. metoder og forvaltningstiltag for naturtyperne*

Forventede metoder og forvaltningstiltag	Skøn over omfanget af:		
	Igangværende indsats	Behov for ny indsats	Samlet indsats*
Lysåbne naturtyper:			
Rydning af uønsket opvækst	10 ha	0 ha	10 ha
Forbedring af hydrologi	0 ha	10 ha	10 ha

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne drifts- og plejeplaner. Se bilag 4.

Igangværende indsats dækker rydning af opvækst med birk på den lysåbne moseflade.

Arealer angivet i tabel 2 for Lysåbne naturtyper er potentielle bruttoarealer, der vil blive undersøgt nærmere i planperioden mhp at vurdere gennemførlighed. Indsatsen præcise omfang i planperioden vil bero på en biologisk, teknisk og økonomisk vurdering og vil sikre Natura 2000-planens målopfyldelse ved at:

- Arealer med disse naturtyper indenfor Natura 2000-området ikke går tilbage.
- Tilstanden samlet set ikke forringes i denne planperiode.

Hvor der i Natura 2000-planen er angivet eksakte antal hektar, er disse antal også normsættende for handleplanens ambitionsnivaue og der er således ikke tale om potentielle bruttoarealer. Det gælder i tabel 2 for Ny Natur.

Prioritering af den forventede forvaltningsindsats

Kommunalbestyrelsen for Faaborg-Midfyn Kommune vil prioritere at etablere et samarbejde med lodsejere, organisationer og foreninger mv. omkring arbejdet med at realisere handleplanen.

Kommunalbestyrelsen vil prioritere at anvende EU-Life programmet til i videst muligt omfang at gennemføre indsatsen. Kommunen har medio 2011 i samarbejde med Naturstyrelsen indsendt en EU-Life ansøgning. Størstedelen af indsatsen i handleplanen vil blive gennemført som del af projektet. Der forventes svar medio 2012. Projektperioden er 2012-2018. Ansøgningen er indsendt efter aftale med de involverede lodsejere.

Det er ikke muligt at søge Landdistriktsmidler til indsatsen for højmoser.

For Storelung betyder det, at kommunen prioriterer at fastholde den nuværende pleje med fjernelse af birkeopvækst på den lysåbne del af højmosen.

Desuden prioriterer kommunen EU-Life ansøgningen til at gennemføre en hævning af vandstanden i ringkanalen, så vintervandstanden blive fastholdt hele året. Dette vil påvirke ca. 10 ha omdriftsjord rundt om højmosen, der tages ud af drift og ekstensiveres. Derved kommer de til at fungere som bufferzone omkring højmosen. Huse i projektområdet vil blive sikret mod vandstandshævningen ved forskellige afværgeforanstaltninger.

Statens arealer indgår i ansøgningen til Life.

Kommunen følger hermed den nationale prioritering af indsats i første planperioden som angivet ved de fire sigtelinier i Natura 2000-planerne. Det vil sige

1. Sikre hensigtsmæssig pleje/drift af eksisterende naturarealer.
2. Sikring af de små naturområder ved at udvide og sammenkæde.
3. Sikring af naturtyper og levesteder som ikke er beskyttede.
4. Indsats for særligt truede naturtyper og arter.

I første planperiode gælder indtil videre den med Grøn Vækst afledte nationalpolitiske præmis om frivillighed i Natura 2000-indsatsen, hvilket også er baggrunden for økonomaftalen for 2013 mellem regeringen og KL, der lægger de økonomiske rammer for den kommunale Natura 2000-indsats.

Forventet effekt

Den forventede naturmæssige effekt ved at gennemføre de enkelte aktiviteter beskrives i følgende afsnit. Den faktiske naturmæssige effekt for naturtyper og arter vil løbende blive fulgt i de nationale overvågningsprogrammer, NOVANA og DEVANO.

Den forventede effekt af det søgte EU-Life projekt er som følger:

- Bedre hydrologi i ca. 10 ha eksisterende højmoser, der vil bidrage til at øge andelen af arealet med vækst af aktiv tørvemos (sphagnum) og dermed på sigt bidrage til at mindske opvækst af birk på mosefladen.
- Skabe forudsætning for at større dele af den omkringliggende ældre birkeskov, der er opstået ved tilgroning af højmosen, vil drukne og træerne dermed gå ud. Derved forventes arealet med lysåben, aktiv højmoser på sigt at udvides med minimum 8 ha.
- Forhindre opvækst af især birkeplanter på ca. 10 ha lysåben højmoser ved nedskæring af opvækst to gange om året. Med denne metode reduceres genvækst med 50-70% per nedskæring.
- Ekstensivere ca. 10 ha agerjord, der støder ned til moser og som bliver påvirket af vandstandshævningen i ringkanalen.

I perioden 2008-2011 har Naturstyrelsen Fyn gennemført et EU-life projekt for Storelung, hvor grøfter på selve højmosen er blevet lukket. Desuden er opvæksten på den lysåbne del af højmosen ved flere rydninger blevet holdt nede. Den nye EU-life ansøgning bygger videre på dette arbejde.

Nedenfor er den forventede effekt beskrevet mere generelt:

Lysåbne naturtyper:

Rydning af uønsket opvækst

I forbindelse med pleje af lysåbne arealer vil det ofte være nødvendigt at foretage en rydning af buske og træer. Aktive højmoser med god vækst af tørvemoser vil naturligt være stort set træløse. Er dele af mosefladen gravet væk i forbindelse med tørvegravning og/eller vandstanden sænket ved grøfter mv. vil man ofte se opvækst af bl.a. birk, el eller pil. Det kan derfor være nødvendigt at skære opvæksten ned for at bevare den lysåbne moseflade. Rydningen sikrer, at de planter og dyr, der trives med lysåbne forhold, ikke skygges bort.

Ved rydning af arealer med stort potentiale for at udvikle ny habitatnatur vil den vegetation, der er karakteristisk for naturtypen, kunne indfinde sig efter få år. Det gælder særligt for tidlige tilgroningsstadier af naturtyperne.

På baggrund af nye forsøg med forskellige metoder til rydning af opvækst i moser vil der i de kommende år blive ryddet to gange om året. Sammen med en vandstandshævning forventes det med tiden vil resultere i en betydelig begrænset opvækst, således at rydningsindsatsen med tiden kan reduceres.

Forbedring af hydrologi

Lukning af grøfter, fjernelse af drænrør mv. kan være afgørende plejetiltag for våde naturtyper som f.eks. højmoser. Effekten af de mere naturlige vandstandsforhold vil typisk være, at fugtigbundsarterne (tørvemos) bliver mere dominerende, og at der genindvandrer flere arter tilknyttet våd og fugtig bund. Desuden vil uønsket opvækst af træer og buske blive hæmmet, nedbrydning af førnalag vil ophøre og der vil opbygges nyt tørvelag. Det vil sikre mindre næringsfrigørelse og CO₂-udslip.

Med tiden forventes det at en forbedret hydrologi i form af en vandstandsstigning vil øge arealet med aktiv højmoser på den lysåbne moseflade. Det forventes desuden at dele af den gamle birkeskov i randzonen vil drukne, hvor ved det lysåbne areal vil øges.

Miljøvurdering af handleplanen

Den kommunale Natura 2000-handleplan er som udgangspunkt omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (Lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009). For samtlige statslige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Natura 2000-handleplanen har et indhold, der ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i de miljøvurderede naturplaner. Da Natura 2000-handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser eller yderligere vil kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt, er planen ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Bilag 1a

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H103:

Tabel 3. Naturtyper på udpegningsgrundlaget*

Naturtypenummer henviser til talkoder i habitatdirektivets bilag 1 og 2

Naturtype nr.	Naturtype	Handleplanmyndighed Faaborg-Midtfyn Kommune	I alt (ha)*
3160	Brunvandet sø	0,4	0,4
7110	Højmose	10	10
7120	Nedbrudt højmose		Ej kortlagt
I alt (ha)*		11	11

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planer i egne drifts- og plejeplaner.

Der er desuden kortlagt 5 ha skovbevokset tørvemosen og 0,6 ha elle- og askeskov, disse er dog ikke på udpegningsgrundlaget.

Bilag 1b

Tilstand af kortlagte naturtyper

Der er foretaget en kortlægning af følgende naturtyper i Natura 2000-området:

Tabel 4. Naturtilstand/skovtilstand af kortlagte naturtyper*

Naturtype nr.	Naturtype	Naturtilstand					I alt (ha)*
		I	II	III	IV	Ingen tilstand	
3160	Brunvandet sø		0,4				0,4
7110	Højmose			10			10
7120	Nedbrudt højmose						Ej kortlagt
I alt (ha)*			0,4	10			11

* Omfatter ikke offentlige arealer hvor ejeren gennemføre Natura2000-planen i egen drifts og plejeplan.

Der er desuden kortlagt 5 ha skovbevokset tørvemosen med tilstandsklasse I og 0,6 ha elle- og aske-skov med tilstandsklasse I. Disse er dog ikke på udpegningsgrundlaget.

Bilag 2

Fordeling af indsats mellem handleplan-myndigheder og offentlige lodsejere

I Natura 2000-planens indsatsprogram er der retningslinjer, hvor der er behov for en nærmere afklaring af, hvem der følger op på retningslinjerne. Det drejer sig om følgende retningslinjer:

- 4.1 Der foretages rydning af opvækst af vedplanter, således at opvæksten ikke øges i forhold til den nuværende tilstand.

Det kan både være handleplan-myndigheder og offentlige lodsejere, der skal følge op på disse retningslinjer. Derfor omfatter bilag 2 både private og offentlige arealer (inkl. offentlige arealer, hvor lodsejeren selv udarbejdet drifts- og plejeplan).

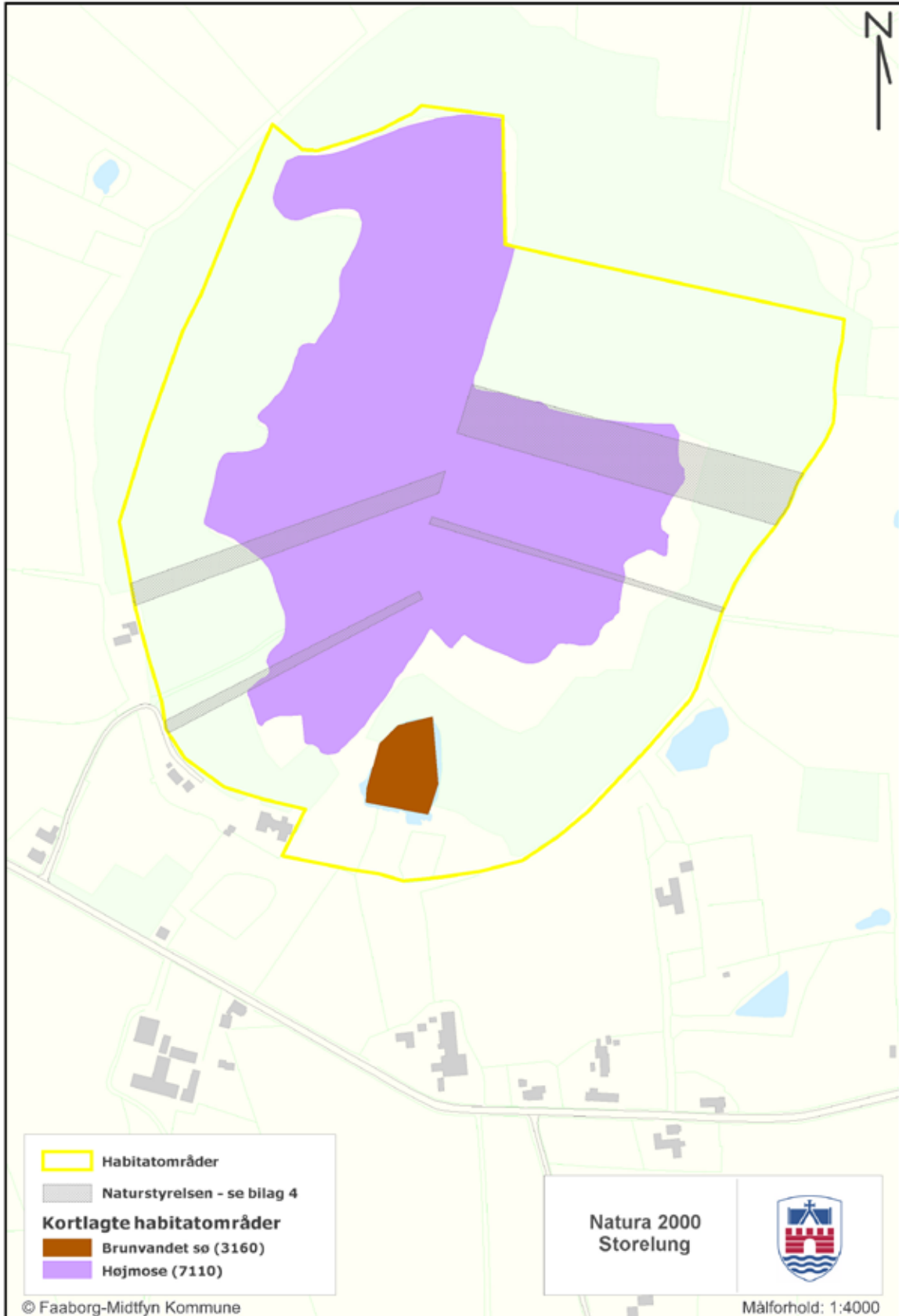
Der er aftalt følgende opgavefordeling mellem de offentlige lodsejere og handleplanmyndigheder i Natura 2000-området:

Tabel 5. Fordeling af opgaver mellem offentlige lodsejere og handleplanmyndighed

Forventede metoder og forvaltningstiltag	Handleplanmyndighed	Offentlig lodsejer	Total
	Faaborg-Midtfyn Kommune	Naturstyrelsen	
Forbedring af hydrologi	10 ha	1 ha	11 ha
Rydning af uønsket opvækst	10 ha	1 ha	11 ha

Bilag 3

Kort med kortlagte habitatnaturtyper og statsejede arealer

Bilag 4

Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N119

Indenfor Natura 2000 området ejer Naturstyrelsen knap 2 ha i form af 4 mindre parceller, moselodder, som dels består af højmose, dels skovbevokset tørvemose (der dog ikke indgår i udpegningsgrundlaget for området og derfor heller ikke i Natura 2000-planen og plejeplanen).

Tabel a Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i området

Naturtype	Nr.	Navn	Areal ejet af NST (ca. ha)
Lysåbne naturtyper	7110	Højmose	1
I alt			1

Indsats for naturtyperne

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for *naturtyperne* på udpegningsgrundlaget. Indsatsen er beskrevet i tabel b. Der skelnes mellem "Eksisterende driftsplan mv." og "Nyt", da der allerede ifølge driftsplaner m.m. for styrelsens arealer skal ske en drift/pleje, der bidrager til at gennemføre plejeplanen. I dette område gælder det for hele den planlagte indsats.

Tabel b Planlagt indsats for lysåbne naturtyper

Plejetiltag	Eksisterende driftsplan mv. eller nyt	Ha (ca.)
Forbedring af hydrologi	eksisterende	1
		1
Rydning af uønsket opvækst	eksisterende	1
		1

Bilag 5

Forklaring af Natura 2000-begreber mm.

Begreb	Forklaring
Natura 2000	Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur. Natura 2000 er en samlebetegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. I Danmark tales om internationale naturbeskyttelsesområder, som også rummer Ramsarområder, og består af et eller flere af disse særligt udpegede områder. Natura 2000-områderne kan ses i Danmarks Miljøportal. Der er mere information om Natura 2000 på Naturstyrelsens hjemmeside.
Udpegningsgrundlag	Udpegningsgrundlaget er en fællesbetegnelse for de arter og naturtyper, som findes indenfor et internationalt beskyttelsesområde og som er omfattet af listerne i habitatdirektivet eller fuglebeskyttelsesdirektivet, som forudsætter udpegningsgrundlag af beskyttelsesområder. Du kan finde udpegningsgrundlag her: Udpegningsgrundlag.
Naturtyper	Naturtyperne er defineret nærmere i "Habitatbeskrivelser, årgang 2010". Endvidere er alle danske naturtyper beskrevet på Naturstyrelsens hjemmeside.
Lysåbne terrestriske naturtyper	I Danmark er der 35 lysåbne terrestriske naturtyper: 1210 (Enårig vegetation på strandvolde), 1220 (Flerårig vegetation på stenede strande), 1230 (Klinter eller klipper ved kysten), 1310 (Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter), 1320 (Vadegræssamfund), 1330 (Strandenge), 1340 (Indlands-strandenge), 2110 (Begyndende klitdannelse), 2120 (Hvide klitter og vandremiler), 2130 (Stabile kystklitter med urtevegetation), 2140 (Stabile kalkfattige klitter med <i>Empetrum nigrum</i>), 2160 (Kystklitter med havtorn), 2170 (Kystklitter med gråris), 2190 (Fugtige klitlavninger), 2250 (Kystklitter med enebær), 2310 (Indlandsklitter med lyng og visse), 2320 (Indlandsklitter med lyng og revling), 2330 (Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene), 4010 (Våde dværgbusksamfund med klokkelyg), 4030 (Tørre dværgbusksamfund (heder)), 5130 (Enebærkrat på heder, overdrev eller skrænter), 6120 (Tørketålende græsvegetation på kalkrig jordbund), 6210 (Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund), 6230 (Artsrige overdrev), 6410 (Tidvis våde enge), 6430 (Bræmmer med høje urter), 7110 (Aktive højmoser), 7120 (Nedbrudte højmoser), 7150 (Lavninger på tørv med <i>Rhynchosporion</i>), 7210 (Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe), 7220 (Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand), 7230 (Rigkær), 7140 (Overgangstyper af moser og hængesæk), 8220 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter), 8230 (Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund).
Sø- og vandløbsnaturtyper	I Danmark er der syv sø- og vandløbsnaturtyper: 3110 (Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller), 3130 (Ret næringsfattige søer og vandhuller), 3140 (Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger), 3150 (Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter), 3160 (Brunvandede søer og vandhuller), 3260 (Vandløb med vandplanter), 3270 (Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter).

Skovnaturtyper	I Danmark er der 10 skovnaturtyper: 2180 (Skovklit), 9110 (Bøg på mor), 9120 (Bøg på mor med kristtorn), 9130 (Bøg på muld), 9150 (Bøg på kalk), 9160 (Ege-blandskov), 9170 (Vinteregeskov), 9190 (Stilkege-krat), 91D0 (Skovbevokset tørvemose), 91E0 (Elle- og askeskov).
Kortlægning	Under forarbejdet til Natura 2000-planerne er en række naturtyper kortlagt ved en fysisk gennemgang af habitat-områderne. Naturtyperne er afgrænset og identificeret, og der er registreret oplysninger om struktur og artsindhold på arealerne. De kortlagte områder kan f.eks. findes på PRIOR.
Tilstandsklasse	Tilstandsklassen er udtryk for naturkvaliteten af den enkelte kortlagte naturtype. Tilstandsklassen er beregnet på baggrund af strukturindikatorer og artsdata, som er indsamlet ved kortlægningen. Ud fra strukturindikatorerne beregnes et strukturindeks, og tilsvarende beregnes et artsindeks ud fra de indsamlede artsdata. Hver især fortæller de to indeks noget om de aktuelle livsvilkår og den seneste historie på arealet. Tilstanden er en sammenvejning af de to indeks. Der er 5 tilstandsklasser: I. Høj tilstand II. God tilstand III. Moderat tilstand IV. Ringe tilstand V. Dårlig tilstand De to øverste klasser I og II opfylder Habitatdirektivets krav til gunstig bevaringsstatus under forudsætning af, at der foreligger en prognose der siger, at arealet også i fremtiden vil kunne opretholde den høje eller gode tilstand. Tilstandsklasse (inkl. struktur- og artstilstand) for en kortlagt naturtype kan ses på PRIOR.
Gunstig bevaringsstatus	En naturtypes bevaringsstatus er gunstig, når: - arealet med naturtypen i det naturlige udbredelsesområde er stabilt eller øges. - den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for naturtypens opretholdelse, er til stede og vil være det fremover. - bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for naturtypen, er gunstig. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når: - bestandsudviklingen viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv. - artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang eller vil blive mindsket. - der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare artens bestande.
Natura 2000-plan	Natura 2000-planen fortæller, hvordan man skal behandle hvert af de 246 Natura 2000-områder, så man stopper tilbagegangen for naturtyper og arter i det enkelte område. Natura 2000-planen indeholder en basisanalyse af områdets aktuelle naturtilstand og trusler, mål for naturtilstanden og et indsatsprogram. Natura 2000-plan kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside
Natura 2000-handleplan	Natura 2000-planen udmøntes i handleplaner. En kommune skal således udarbejde en handleplan for, hvordan Natura 2000-planen vil blive realiseret inden for kommunens geografiske område på land og kystnære områder. Kommunen skal efterfølgende sikre, at handleplanen gennemføres. På tilsvarende måde har Naturstyrelsen ansvaret for at udarbejde og gennemføre handleplaner for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer.

Offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner	Offentlige lodsejere har mulighed for selv at udarbejde drifts- og plejeplan som opfølgning på en Natura 2000-plan. I Natura 2000-handleplanen skal der være resuméer af de offentlige lodsejeres drifts- og plejeplaner.
Invasive arter	Invasive arter dækker over plante- og dyrearter, der af mennesket er blevet flyttet fra en del af verden til en anden og her påvirker hjemmehørende arter negativt. Et almindeligt brugt eksempel er kæmpe-bjørneklo, som er ført til Danmark fra Kaukasus og nu giver problemer i eksempelvis moser, hvor den udkonkurrerer hjemmehørende plantearter.
Skovnaturtypebevarende drift og pleje	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov er den skovnaturtypebevarende drift og pleje defineret på følgende måde:</p> <p>Alle arealer omfattes af en basissikring med følgende indhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedvarende skovdække • Ved skovdrift skal de karakteristiske træarter for skovnaturtypen fremmes • Ved foryngelse skal der anvendes en naturvenlig foryngelse • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Uforstyrret jordbund på mindst 2/3 af arealet • Ingen øget afvanding • Bevaring af eksisterende dødt ved og træer med hulheder • Plejeret til handleplanmyndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt <p>Som minimum skal alle arealer i tilstandsklasse 1 omfattes af en supplerende sikring med én eller flere af følgende tiltag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevaring af store træer til død og henfald • Bekæmpelse af invasive arter • Etablering af naturlige vandstandsforhold • Forberedelse til skovgræsning
Urørt skov	<p>I Natura 2000-tilskudsordning for skov omfatter udlæg til urørt skov følgende restriktioner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingen skovdrift • Ingen fjernelse af levende eller døde træer • Ingen gødskning, kalkning eller kemisk bekæmpelse • Ingen forstyrrelse af jordbunden • Ingen oprensning eller nygravning af grøfter • Plejeret til handleplanmyndigheden til bekæmpelse af arter, der optræder invasivt